

Edmund er sjeyndi ólavssøkuroðarin

Løgmannsróðan hefur við íblástri úr Danmark verið hildin síðani 1956

Fyribrigdið at lögmaður heldur róða á ólavssøku er ikki gamalt. Í starvinum, sum lögmannsheitið nú ber i sær, er lögmaðurin frá 1948, og fyrstu ferð, at lögmaður flutti fram róða, har hann greiddi frá stóðu landsins i sambandi við, at tingið varð sett á ólavssøku, var i 1956, tá Kristian Djurhuus var lögmaður. Hetta var ikki ásett i styriskipanarlógini, men i nýggju lógini stendur i grein 12, at á ólavssøkufundinum greiðir lögmaður frá stóðu landsins og tí, ið landsstýrið hefur i ætlan at fremja.

At fyribrigdið ólavssøku-róðan tok seg upp i fimtiárnum mundi vera eftir íblástri úr Danmark og fólkatínginum. Tað er grundlógarsætt, at fólkatíngið fer undir nýtt arbeiðsár fyrsta tysdagin i oktober, og tað er grundlógarsætt, at á fyrsta fundinum heldur forsætismálaráðharrin róða um stóðu ríkisins.

Tvør síður

Ólavssøkuroðan hjá lögmanni hefur verið áhuga-verd á tveimum økjum, men seinnu árin er áhugin vordin minni i hvussu so er á øðrum økinum. Róðan hefur altíð havt og hefur framvegis ein politiskan part, har lögmaður greiðir frá politisku gongdini higartil og ikki minst greiðir frá, hvat landsstýrið og samgongan ætla at fremja i komandi tíngsetu.

Fyrru árin og fram móti nitiárunum var tað áhuga-verd hjá politikarunum, fjølmiðlunum og almenninginum at frætta tølina, sum lögmaður hevði fingið frá umsitingini, og sum hann brukti til at lýsa stóðuna i landinum. Talan var i stóran mun um upplýsingar, sum ikki høvdu verið alment frammi áður. Tølina fyltu alt meiri, og tí varð neyðugt at hava rugvismikil fylgisskjal til lögmannsróðuna. Í teimum

komu hagtøl fram um t.d. úttanlandaskuld, handils-javna, gjaldsjavna og landskassautreiðslur og -inntøk.

Hesi seinastu árin hefur hetta ikki verið av so stórum áhuga, tí Hagstovan tæknir sinum endamáli og Hagtú-indi koma javnan út og siga frá gongdini. Men treyðugt so, okkurt nýtt man fara at vera at frætta, tá Edmund Joensen fer at halda sína fyrstu lögmannsróða á ólavssøku.

Sjey røðarar

Edmund Joensen er triði sambandslögmaðurin, sum heldur róða á ólavssøku. Kristian Djurhuus, sáli, sum var lögmaður frá desember 1950 og fram móti jølum i 1958, helt røðurnar i 1956, 1957 og 1958 og aftur i 1969 og 1970, og Pauli Ellefsen helt røðurnar i 1981, 1982, 1983 og 1984.

Andrass Samuelsen, sum var sambandsmaður og okk

ara fyrsti lögmaður eftir at heimastýrislógin var komin i gildi i 1948, mundi sum lögmaður ganga fremstur i skruðgonguni ólavssøkudag, men av goðum grundum heft hann onga lögmannsróða á ólavssøku i 1948, 1949 og 1950, og fyrsta lögmannsróðan varð ikki hildin fyrr enn i 1956.

Nógv tær flestu ólavssøkuroðurnar hefur Atli P. Dam hildið. Hann var lögmaður á ólavssøku øll árin 1971-1980, 1985-1988 og aftur i 1991 og 1992. Petur Mohr Dam, sáli, røddi á ólavssøkunum i 1959, 1960, 1961 og 1962 og aftur i 1967 og 1968. Tveir fólka-floksmenn hava hildið lögmannsrøður: Hakun Djurhuus, sáli, i 1963, 1964, 1965 og 1966, og Jógván Sundstein helt lögmannsrøðurnar i 1989 og 1990.

-nes

Ólavssøkukantatan verður framförd

Størsta ólavssøkukór nakrantíð fer at seta hátíðardám á undir tinghúsinum

Serligur hátíðardámur er yvir kórsanginum, sum er undir tinghúsinum, og i ár verður hann ikki minni. Lýst varð til venjingar seinasta sunnudag, og tað mottu omanfyri 200 fólk upp. Venjingin gekk væl, og kórið mottu upp ólavssøkudag klokkan 10, tá tey fara at hita upp og gjøgnum-ganga skrána.

I lýsingini til venjingina varð sagt, at um hálvthundrad mannfolk mottu upp, so fór ólavssøkukantatan hjá Waagstein og Mitens at

verða framförd. Olavur Hátun, kórleiðari, sigur, at tað mottu millum 70 og 80 menn upp, og tí verður kantatan sungin.

Skráin verður, at fyrst verður Á halgum náttartíma hjá Janusi Djurhuus og Jógvani Waagstein framfördur. Manskór syngur, men talan er eisini um ein sats við kvinnurøddum. Solistur verður Edvard Ziska.

Síðani verður kantatan framförd. Hon byrjar við Fjallprúða heim hjá Rasmusi Effersøe. Solistar i kantatuni verða Sanna i Brekkum og Edvard Ziska. I kantatuni verður roknað við einari ólavssøkuroðu, og hana fer Sámál Petur i Grund, landsstýrismaður i mentamállum at halda.

Eftir kantatuna verður Eg oyggjar veit hjá Fríðriki Petersen og Hans Jakupi Højgaard sungin sum blandað kór, og endað verður við tjóð-sanginum. Blandað kór syngur tey bæði fyrri orindini, og øll mannfjöldin hjálpir kórinum at syngja síðsta orindi einrædd.

Fyrstu ferð i 1930

Síðurin við kórsangið undir tinghúsinum ólavssøkudag tykist nú vera rættiliga inn-

grógvinn, men hann er ikki serliga gamalur. Sambært tí, sum Olavur Hátun skrivur um kórsang á ólavssøku i heftinum, sum kom út um dagarnar og sum kallast »Tórshavn meiri enn ein høvudsstaður«, so varð hesin tættur tikin upp fyrstu ferð i

1930, tá Edward Mitens, sum bæði var skrivstovustjóri hjá lógtínginum og framstandandi lógtíngsmaður fyri sjálfstýrisflokkkin, skrivaði orðini og Jógván Waagstein gjørdi lagið til ólavssøkukantatuna. Tiltakið varð gjørt i sambandi, at tað vóru 900 ár

síðani Olavur hin Heilagi fall á Stiklastøðum.

Ta ferðina gjørdist tað eitt sindur buldraligt, tí linan til Dannebrog flaggið varð kvett av, og alt endaði i eitt sindur av einum ruðuleika.

Blandað kór i fimtiárunum

I huganum hjá mongum man kórsongurin hava havt fast plass síðani tá, men Olavur Hátun sigur, at soleiðis hefur tað ikki verið. Fåur veit við vissu at siga, hvussu tað hefur verið, men i 1942 varð sigurin við manskórið tikin upp við Gunnari Mikkel-sen sum leiðara. Tó varð ikki framfört á hvørjum ári.

I 1952 tók Herluf Bertholdsen stig til eitt landskór. Hans Jakup Højgaard stjór-

aði, og tað var fyrsta ferðin, at blandað kór tók lut. Hans Jakup Højgaard flutti til Havnar i 1953, og síðani 1954 hefur blandað kór tikið lut.

Fyrru árin vóru tað Havnar Sangfelag og seinni árin hefur talan verið um meiri alment tiltak, har kórsangarar kring alt landið eru bodnir við, og har ymiskir kórleiðarar hava havt abyrgdina.

Olavur Hátun, sum stjór-ar i ár, hevði henda leiklut fyrstu ferð i 1966, og tað er einki at leggja omaná, at tað er hann, sum hefur verið driv-megin aftan fyri tiltakið.

-nes

→ a tann hátt at staðfesta, hvørja tign hægsti kirkjuligi myndugleiki i Føroyum hefur.

Ynskíð var ikki eftirlíka. Biskupur hefur gingið næst-fremstur, og hoast einki er avgjørt, so er møguleiki fyri, at hann nú fer longri aftur i røðina.

Avgerðin liggur i hondum á Maritu Petersen, lógtíngsformanni, og spurning-urin skal vera avgjørdur, aðrenn politikarar, prestar og embætistfolk mótast upp at fara i skruðgongu i kirkju i ovurmorgin.

-nes